

תותח "היפר-בליסטי"

אין קץ לכושר-המצאה של האדם ולחיפושיה-האמצאות שלו; וכאשר הנו הדבר בתחומים אחרים — כך הנו גם בתחום פיתוח החימוש, ויש לציין כי החידושים שבו אינם מתמצים כלל ע"י "שלושת הגדולים" הנוודעים — עצמה-אטומית, מסוסי-סילוני וקליע-מונחה. והרי דוגמה מובהקת לעובדה זו — דוגמה, בה הצורות הנו מסורתיות: כביכול, אך התוכן-הטכני — ואפשרויות-השימוש הטקטיות — הנו מהפכניים בתכלית.

מחלקת-החימוש של צי ארה"ב הודיעה לא-מכבר על כך כי פיתחה תותח "היפר-בליסטי" ("מעל-בליסטי"), בן 40 מ"מ. עתה נתון תותח זה בשלב מבחני-ירי מקיפים וממושכים במעבדות מחלקת-החימוש של צי ארה"ב שבמדינת מרילנד.

החומר-ההודף בו משתמשים בתותח זה הוא הליום (המחומם חימום-קיסור, ע"י תהליך-שריפה של מימן וחמצן). אמצעי-ההדפה זה משלח את הקליע במהירות הגדולה פי 17 ממהירות-הקול. הגזים, הדרושים לביצוע-ההדפה, "נטענים" אל תוך התותח מתוך דחסן (קומפרסור). לפני הירי, מורק האוויר מתוך קידה-הקנה באמצעות מערכת-שפופרות, על מנת להפחית את הלחץ-לאחור בתוכו — ולהשיג מהירות-קליע רבה-יותר.

את הקליע — שיש לירותו מכניסים לתוך הקנה, ומאחוריו נקבעת במקומה לוחית האטימה. היא משמשת לעצור בתוך בית הבליעה את הגזים הדחוסים, עד שנורית היריה; ואזי נפרצת הלוחית במחצו של הלחץ-הגבוה — דבר, העשוי כמובן לסייע להשגת מהירות-לוע גבוהה-יותר של הקליע הנורה. המנגנון-החשמלי למתן-אש נמצא בתוך מגופת-הסדן.

עד כה שלחו באמצעות כלי-הירי החדש קליעים בעלי צורה ספרית, כגודלו של כדור-גולף — והמהירות-ההתחלית שלהם עלתה על כ-3000 מטר בשנייה.

צדו הטכני (הנראה-כבר "בשל" למדי) של פיתוח התותח החדש ברור איפוא פחות-ארוי-יותר — הגם שודאי טרם הגיע עדיין אל דפוסיו הסופיים, והוא עשוי עוד להצמיח חידושים והפתעות נוספים. אולם הדבר שהנו שרוי עדיין בתחום-השערות בלבד הוא הצד הטקטי של חידושים טכניים נועזים אלה; דהיינו, — לאיזה שימוש ממשי ותכליתי מתכוונים מטפחיו של הכלי החדש (השוכנים-כבוד, כמובן, לא רק אותן מעבדות שבמרילנד אלא אף במרכזי המדיניות-הצבאית האמריקאית שבשינגטון-הביירה, הסמוכה כ"כ אל מרילנד). וימים-באים ילמדונו בודאי, מכל מקום, אין זה קשה-ביותר להעלות בדמיון שימושים שונים — וחיוניים — לכלי-היריה שקליעיו יהנו ממהירות-לוע כבירה כל-כך; כמובן, בתנאי שלא יהיה מסורבל-מדי במבנהו, משקלו וכושר-התנועה שלו. אכן, דוקא בתחום הצי נקלי-יותר לראות פתרונות שבהם לא תהא שליטה רבה כל-כך למגבלות מהסוג הנ"ל.

